
Kyrkomötet
Motion 2013:89
av Britt Louise Agrell och Anna Lundblad
Mårtensson

Svenska kyrkans ansvar för kyrkomusiken som en del av det kyrkliga kulturarvet

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda hur nationell nivå fortsättningsvis ska ta sitt ansvar för kyrkomusiken som en del av det kyrkliga kulturarvet.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att etablera ett brett samråd kring kyrkomusikens framtida roll i samhällets kulturliv.

Motivering

År 2003 färdigställdes en utredning på uppdrag av kyrkostyrelsen som fick namnet *Kyrkan mitt i musiklivet*, SKU 2003:3. I denna utredning deltog förutom en representant för kyrkostyrelsen, experter på kyrkomusik samt flera ledande företrädare för samhällets musikliv. Utredningen konstaterade bland annat att Svenska kyrkan var den enskilt största konsertarrangören i Sverige och att kyrkan därför har ett stort ansvar för hela samhällets musikliv. Samtidigt betonades vikten av att samhället och kyrkan gemensamt tar ansvar för att människor också i fortsättningen ska ha möjlighet att få ta del av musik i kyrkorummet. Av denna anledning föreslogs bland annat att man skulle etablera samråd mellan Svenska kyrkan, Musikaliska akademien, dåvarande Rikskonserter och Statens kulturråd. Utredningen ville också förstärka den kyrkomusikaliska kompetensen på riksnivå.

Utredningen togs mycket positivt emot men har inte fått det genomslag som många hade förväntat. Den faktiska utvecklingen har i stället delvis gått i motsatt riktning mot utredningens förslag. Något samråd mellan Svenska kyrkan och samhällets musikliv har inte etablerats och på nationell nivå finns idag bara en person med inriktning på utbildningsfrågor men inte en kontinuerlig verksamhet inriktad på utveckling och samordning av kyrkomusik.

Inom ramen för det kyrkliga kulturarvet betonar både regering och kyrkostyrelse att kyrkomusiken är en verksamhet som förenar kyrka och samhälle. Trots detta saknar alltså nationell nivå former för att stödja, samordna och säkerställa denna verksamhet och därmed också möjligheten att vara en tydlig samtalspartner med samhällets aktörer för ett gemensamt ansvar. Nationell nivå har ett utåtriktat kulturarbete kring exempelvis film och litteratur men inte med kyrkomusiken som är den mest naturliga mötesplatsen mellan kyrka och samhälle.

De enskilda församlingarnas kyrkomusik och det fortbildnings- och utvecklingsarbete som sker på stiftsnivå är på många håll omfattande. Sveriges kyrkosångsförbund har en betydande verksamhet och Kyrkomusikernas riksförbund arbetar för att utveckla och stärka kyrkomusikens ställning. Denna verksamhet

kan dock inte ersätta nationell nivåns ansvar att med nödvändiga resurser och kompetens möjliggöra att Svenska kyrkans musikliv också i fortsättningen kan förvalta ett levande kulturarv med bredd, djup och kvalitet.

Den traditionella kyrkomusiken framförs allt oftare i konsertsalar i stället för i kyrkor och förlorar därmed sin förankring i gudstjänstliv, fromhet och teologi, en utveckling som försvagar både musiklivet och kyrkan. Svenska kyrkans resurser minskar. Genom kyrkomusiken förvaltar Svenska kyrkan unika kulturhistoriska värden, både vad gäller instrument och kunskap att bruka dem. Kyrkomusiken präglas dock idag av stor osäkerhet inför framtiden både när det gäller finansiering och möjligheter att förverkliga ambitionen att upprätthålla ett levande musikliv som en uppskattad och gränsöverskridande verksamhet mellan kyrka och samhälle. Ansvaret för den kyrkomusikaliska delen av det kyrkliga kulturarvet måste bli synliggjort och klarlagt. Det är Svenska kyrkan på nationell nivåns uppgift; att stödja, samordna och utveckla kyrkans musik samt föra dialog med myndigheter och kulturlivets företrädare kring kyrkomusikens roll i samhället. Kyrkomötet bör uppdra åt kyrkostyrelsen att utarbeta en handlingsplan för hur Svenska kyrkan i framtiden tar sitt ansvar för kyrkomusiken som kulturarv, annars riskerar vi människors möjligheter att även i framtiden få uppleva musik i ”de rum där änglar viskar”, en upplevelse som för många är ett sätt att närma sig kyrkan och kristen tro.

Härnösand och Linköping den 24 juli 2013

Britt Louise Agrell (FiSK)

Anna Lundblad Mårtensson (POSK)